

EN JULSAGA

Tolkad av Daniel Wiberg, chefskonom Företagarna

En av våra mest kända julsagor handlar om en företagare. Nu tänker jag inte på en fullbokad hotellägare i Bethlehem utan på Ebenezer Scrooge i Charles Dickens A Christmas Carol – En julsaga. Låt mig se om jag kan återberätta historien!

Ebenezer Scrooge, hädan efter kallad Ebbe, driver en liten firma med 2-3 anställda. Firman är vad vi idag kallar ett kreditmarknadsbolag, de lånar ut pengar till företag och personer. Ebbe är framgångsrik och verksamheten går bra. Ett problem är dock att firman har så mycket att göra att de anställda måste jobba långa dagar. Kanske har Ebbe svårt att hitta kompetent personal, eller så är det helt enkelt för dyrt att anställa, i förhållande till den lönsamhet som en ytterligare anställd skulle ge. Att Ebbe själv som ägare lägger all sin vakna tid på företaget råder det inget tvivel om. Det är faktiskt så illa att han nästan upphört med sitt sociala liv, han är märkt av överarbete och stress och har därför blivit en ganska otrevlig person.

När Ebbe kvällen före julafton sitter ensam kvar på jobbet, efter att ha skickat hem de anställda utan mer än ett surt muttrande, får han ett oväntat besök. Det är hans avlidna kollega och tidigare affärspartner Jacob Marley som i form av en vålnad dyker upp. Marley var i ännu högre grad än Ebbe fixerad vid företagets framgång och lönsamhet och tycks ha arbetat ihjäl sig. Nu har han kommit för att varna Ebbe för samma öde.

Därefter får Ebbe besök av tre andar.

Den första är gångna julars anden. Anden visar hur ambitiös och levnadsglad Ebbe var i sin ungdom. Han hade tid både för vänner och familj samtidigt som han började bygga ett framgångsrikt företag. Hela tanken tycks ha varit att skapa en god ekonomi för sig själv och för den blivande familjen med dåvarande flickvännen Belle. Förhållandet med Belle sprack emellertid eftersom Ebbe fokuserade allt för mycket på sitt företag. Ebbe behöver se över bolagets affärsutvecklingsplan och strategi, var det verkligen meningen att han skulle jobba så hårt och försaka alla glädjeämnen i livet?

Den andra anden visar nuvarande jul och framförallt hur Ebbes anställda och anhöriga firar jul. Genom att inte stressa de där sista timmarna på kvällen innan julafton, hinner de fira jul i lugn och ro med sina familjer.

Visst är det bra att arbeta hårt, men det är lika viktigt att unna sig ledighet och återkoppling emellanåt.

Om inte annat så för att ladda batterierna. Dessutom tycks Ebbes anhöriga ha unnat sig en hel del julklappar, kanske också det en bra läxa – att unna sig något emellanåt. Det verkar som Ebbe behöver göra en grundlig lönsamhetsanalys och se över hur han som ägare kan få utdelning på allt han investerat i bolaget. Kanske en extra utdelning eller en mer omfattande pensionsavsättning vore rimligt?

Slutligen får Ebbe besök av framtida julars ande. Framtiden ser mörk ut om inte Ebbe börjar prioritera annorlunda. Risken är att han helt tappar kontakten med sin familj om han fortsätter att enbart fokusera på jobb. Dessutom riskerar han att tappa nyckelkompetens i bolaget, då de anställda ser sig om efter alternativa arbetsgivare. Vad både Ebbe och de anställda skulle behöva, förutom lite avlastning i firman, är en bättre sjukvårdsförsäkring. Kanske en privat sjukvårdsförsäkring som även ger ett visst skydd för anhöriga vore ett bra komplement? I vilket fall som helst så måste både lönen och arbetsmiljön i firman ses över. Han behöver identifiera hur de anställda kan komplettera varandra eller avlastas uppgifter för att på så sätt fokusera på själva värdeskapandet i företaget, dvs. det de är bäst på.

När juldagen gryr är Ebbe som en ny person. Han inser att hårt arbete och eget företagande inte får innebära att han själv och de anställda stressar ihjäl sig. Han är fast besluten att se över verksamheten för att även nå andra mål han satt i livet. Lönsamheten måste utvärderas noga och sättas i förhållande till fritid och andra mål. Även arbetsmiljön i firman måste ses över, både Ebbe och de anställda måste ha ett bättre försäkringsskydd och kanske mer konkurrenskraftiga löner. Med en mer nöjd och motiverad personal kommer det dessutom bli en bättre utveckling i bolaget på längre sikt. Snipp, snabb, snut så var sagen slut!

Kort sagt, njut av julsagan, men glöm inte att ibland stanna upp för att utvärdera läget och unna dig välförtjänt vila. Vilka delar av verksamheten skapar riktiga värden, var ligger glädjen i företagandet och hur kan verksamheten bli effektiva samtidigt som utrymme för fritid och återhämtning skapas? Hur kan de anställda ta del av företagets utvecklingsresa på bästa sätt och hur kan den rätta motivationen och lojaliteten skapas?

Som alltid försöker vi i Företagarna skapa de bästa förutsättningarna för privat företagande, vi vill vara ett stöd och en partner för alla företags utveckling. Nästa år tar vi nya tag för att bidra till världens bästa företag och företagsklimat. Så se till att unna dig en riktigt en härlig julledighet.